

88) III. A. 12. c. Træplantning i Hjørring, Thisted, Ringkjøbing og Ribe Amt. Indenrigsministeriet har tilstillet Udvalget følgende

Extrakt=Gjenpart

af

en Skrivelse til Indenrigsministeriet fra Klitinspektøren, Kammerherre Thygeson, dateret 31te Juli 1883.

I min Indberetning angaaende Klitbeplantningernes Tilstand (Ministerialtinden for 1881, Pag 97) har jeg bemærket, „at de udførte Plantninger i Thisted give Binf om, hvad der med Hensyn til en Beplantning af Sandflugtsarealerne lader sig udrette,“ og i samme Indberetning har jeg udtalt, „at man vil være istand til at forvandle mange af de øde Strækninger til mægtige Skovarealer.“

Denne Overbevisning, der rodfæster sig hos mig mer og mer ved hvert Efterhyn, ikke alene af Plantningen i Thisted, men af samtlige Plantager, gjør mig det til Pligt at henlede det høie Ministeriums Opmærksomhed paa, hvad jeg formener, at der nu, da de gennem mange Aar udførte Prøvefokulturer have staaet Prøve, videre bør gjøres.

Klitarealerne paa Sjyllands Vestkyst indtage et Areal af omtrent mindst 100,000 Tdr. Land, af hvilke, ifølge Overklitfogedernes Overslag, 27,000 Tdr. Land ere under offentlig Fredning, og disse sidste have i Aaret 1882—83 i Genhold til vedlagte Overføgt kostet Staten og Kommunerne 57,176 Kr. 41 Ø.

Vil man lægge Mærke til det Antal Gangdage (17,365), Spanddage (1,270) og den Mængde Materiale af Lyng, Klitag o. s. v. der har maattet anvendes til noget nær uproduktive Arbejder, som hvert Aar gjentages, er det vel klart, at der, ved een Gang for alle at bevirke en varig Dæmpning, hvilket kun kan bevirkes ved Plantning med Skovtræer, vilde være vundet ikke saa Lidt. Men ser man endvidere hen til, hvad der ved en Tilplantning af Sandflugtsstrækningerne vil kunne vindes i klimatiske og økonomiske Henseende for Sjyllands vestlige Egne, antager jeg det for givet, at de Erfaringer, man har erhvervet med Hensyn til Klitbeplantninger, bør benyttes i en saa stor Udstrækning, som stedlige og mange andre Forhold ville tillade. Som Fordele ved Sandflugtsstrækningers Beplantning skal jeg tillade mig at anføre: De uheldige klimatiske Forhold ville altid mildnes noget, navnlig ville de faltholdige, iskolde Havgusfers forderkelige Virkning paa Søden og paa Folks Helbred for Størstedelen ophøre paa de Steder, hvor Skovanlæg af større Omfang blive udførte. Sabnet af Træmateriale vil blive afhjulpet; der gives Steder, hvor der paa Grund af heldige Jordbundsforhold vil kunne produceres en Træbestand, der formedelst en heldig Beliggenhed meget mulig vil kunne blive Gjenstand for Udførsel i et ganske overordentligt Omfang, f. Ex. paa Fjansø og ved Hirtshals; der vil fremkomme en for Arbeidsklassen hidindtil utjendt Leilighed til Erhverv, navnlig paa den Tid af Aaret, da Agerbruget ingen Fortjeneste afgiver, hvorved der muligvis vil blive sat en Dæmper paa Vinsten til at ubvandre. Jeg skal derhos fremhæve som et Moment, der vel ogsaa fortjener at komme i Betragtning, den forhøiede Kultur og Forstjønneelse, som Plantninger i de skovnøgne sterile Egne vil foranlede. Det er aldeles utvivlsomt, at mange af de øde Strækninger ville undergaa en saadan Forvandling ved at blive tilplantede, at de ved Afvejningen af skovbevogede Sandbjerger, Slugter og Sletter, med Havet i Nærheden, ville fremkalde den største Overraskelse hos Beskuerne. Naar iøvrigt de mange andre Betingelser for Sværksættelsen af Skovanlæg iagttages, ville Skovkulturerne endvidere paa mange Steder medføre Hygge og Forstjønneelse af Badesteder, der allerede nu besøges af endel Badegjæster, og en endnu stærkere Tilstrømning af Besøgende vil derved kunne fremkalbes.

Ifølge en omhyggelig Undersøgelse, dog uden at der er foretaget nøiagtige Opmaalinger, kan det antages, at der af de fornævnte 100,000 Tdr. Land Klitarealer paa Sjyllands Vestkyst henligger 50,000 Tdr. Land, hvor Skovkulturer kunne udføres. Endvidere er der omtrent 20,000 Tdr. Land, deraf 15,000 fra Stagen til Raabjerg, om hvis Tilplantning der ikke kan være Tale, før ny anlagte Plantager have naaet en saadan Udvikling, at der fra disse kan afgives Materiale til Dæmpningsarbejder.